

הדלקת נרות: 16:50

יציאת השבת: 17:42

רבינו תם: 18:16

ע"פ אופק תל אביב
ו' בשבט התשפ"ג

טוב לחסות בה'

825

תפילות או מכות?

בא התשפ"ג

לרפואה פרנסה

והצלתה: מ"א מיכאל וציפוריה אחיאל. מנשה ואורה אחיאל. א"ה הדר בת נחמה. ליאורה. אורטל חנה בת הדסה וב"ב. פנינה בת שושנה וב"ב. אושרית בת פנינה וב"ב. משה שמואל בן זלדה. מוריה בת רויטל. רחל בת מרים ובעלה וכל יוצאי חלציהם. ישעיהו בן מרים. גאולה בת דבורה. דביר בן רויטל. ליאור בן פרידה. אריאל בן רויטל. ניסים חיים רפאל בן לטיפה. שרה חיה רפאלה בת רחל.

זיווג הנזר: ניר ואודליה בני ציפוריה.

זשב"ק: שולמית בת איריס. יסכה בת מזל. הדר בת נחמה. אליס בת פרידה. בת-חן בת גילה רוחמה.

לעילוי-נשמות: הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה, הרב שמעון בן בחריה. מ"ס צדוק בן נור ומרים בת גלית. יחזקאל בן גורג'יי. גבריאל בן סמינה. שלום בן מנחם שמריהו. יוסף בן נגיה. פרחת בת טובה. עליזה בת מזל טוב מלכא. פנחס בן דינה. שרית שרה בת מריאן. גלילי הכהן בן כוכבה. שלמה בן סעדיה זנדאני. רוני אהרון בת מזל מלכה. עמרון יוסף בן סאלם ומרים. שרה בת קמר. רבי עובדיה בן יפת. מרים בת ר' שמריהו. שרית שרה בת ויקטוריה. גלילי הכהן בן כוכבה. סוזן שושנה בת חביבה.

כרכת מצל טוב
לפורים 67 אריים
אביר ועל כהן
לפולנת הפן.
שדלחא נחנת לתורה
לחופה וזאנאס' אמון

לאחר שלוש מכות קשות שמקבלים המצרים – דם, צפרדע וכינים, אירע דבר פלא מיוחד במינו אותן מגלה המדרש (שמות רבה יא,א): "ויאמר ה' אל משה, השכם בבוקר והתייצב לפני פרעה, הנה יוצא המיידמה". ה' פונה למשה רבנו ומבקש ממנו להתציב בבוקר על היאור, בעת שמגיע פרעה אף הוא למקום. מדוע? מה היה בווער כל כך להריץ את משה מוקדם בבוקר אל פרעה? אומר המדרש דבר פלא: "היה פרעה רוצה לעסוק בתפילה, אמר הקב"ה למשה: 'עד שלא יצא – לך והתייצב לפניו'". לא יאומן! בורא עולם רואה שפרעה מחליט לאחר מכת כינים לפנות ישירות לה' בתפילה ולבקש ממנו רחמים על עצמו ועל עמו. על כן, מיד מבקש ה' ממשה רבנו להגיע מהר אל פרעה טרם יחל להתפלל ולהפריע לו. ומדוע? כי אם יתפלל פרעה הרשע, אשר שיעבד 60 ריבוא יהודים, שחט, טבח והרג בוקר וערב – תפילתו תצילהו מהמכות לחלוטין".

עוצר הרב בידרמן שליט"א ואומר: "כמה מבהיל המדרש הזה, שאם אדם רשע מרושע כפרעה יתפלל – תפילתו נשמעת לפני ה' ותעצור את המכות, על אחת כמה וכמה עושה רושם ומרעישה עולמות תפילה של יהודי הכי רחוק, הטוב יותר מפרעה פי כמה וכמה. כמה עלינו להעריך את כח התפילה בפינו, אשר כל פניה לבורא עולם מכל הלב – מרעישה שערי שמיים ויכולה להחיש את ישועתו.

את המעשה המדהים הבא סיפר הרה"ג יצחק זילברשטיין שליט"א: "באחת מבתי הכנסיות ב'מנהטן' ישנו יהודי בעל לב חם ואוהב – ר' מנשה שמו. מנהטן הינה, בין היתר, עיר בעלת מרכזי רפואה גדולים, המושכת אליה מאות אלפי אנשים הנזקקים לטיפול רפואי. ר' מנשה הצדיק לקח על עצמו הנהגה קדושה וחשובה והיא – להתעניין בכל אורח יהודי שיגיע לקהילה אם צריך מקום לאכול וללון. במידה ואכן יצטרך לכך, הוא יפתח את ביתו לרווחה וידאג לו לכל מבוקשו בזמן שהותו במקום.

והנה, בוקר אחד, מסתיימת התפילה כשכל המתפללים מקפלים את הטלית והתפילין ועושים את דרכם לביתם. ר' מנשה מביט לכל עבר, ולפתע הוא מזהה יהודי שאינו מכיר. הוא ניגש אליו ושואלו בהארת פנים מהיכן הוא, ומה מעשיו הנה. "הנני תושב ארץ ישראל, והגעתי הנה בעקבות טיפול רפואי דחוף ובהול שעליי לעבור", הוא סיפר, "לאחרונה גילו כי אני נושא מחלת לב נדירה, ובעצת עסקני רפואה הפנו אותי למרכז הרפואי כאן במנהטן בתקווה שהניתוח יעבור בשלום וחיי ינצלו".

רבי מנשה עודדו וחזקו, ולסיום שאל אותו האם יש לו מקום ללון ולאכול. "תודה רבה על אדיבותך", השיב היהודי, "אך יש לי מקום מסודר ללינה ואוכל". "אז אולי לפחות תתן לי את שמך, בכדי שאוכל לפחות להשתתף איתך בתפילה, ואתפלל לרפואתך השלימה בעזרת ה'". היהודי התרגש מאד ומסר לרבי מנשה את שמו המלא ושם אמו, כשהוא מודה לו מעומק ליבו על ההשתתפות בצערו. רבי מנשה אף התעניין אמר לו כי הוא מקבל על עצמו לקרוא בכל יום מזמור נא' (51) כנגד גילו של היהודי – 51, כמנהג החסידים. השניים נפרדו בחמימות, כשמיד לאחר מכן התיישב רבי מנשה והחל לקרוא את מזמור נא' לרפואתו של היהודי החולה. אלא שהלא יאומן אירע...

– ההמשך המיוחד בעמוד 4 –

זהירות בענייני 'אמן'

מצוה רבה לעורר המון העם להקפיד לענות אמן אחר ברכת 'המחזיר שכינתו לציזון בתפילת יח', מפני שהציבור עונה מיד לאחריה 'מודים' ושוכח לענות אמן על הברכה.

וכן ישימו לב כשעונים את ה'אמן', שצריכים להפסיק מעט קודם אמירת מודים, שלא יהא נראה כאומר 'אמן מודים'. ולכן, גם על השליח צבור להמתין מעט בסיום ברכת 'המחזיר שכינתו לציזון', כדי שהציבור יוכל לענות אמן כדין, ורק אחר כך יתחיל 'מודים', כמו כן יקפיד החזן בסיום ברכת 'מחיה המתים' לחכות שהקהל יענו אמן ורק אחר כך יתחיל באמירת 'נקדישך' כדי לא להפסיד את האמן.

וכבר כתב השל"ה הקדוש (מס' תמיד): "גדול העונה אמן יותר מן המברך". ולכן יש להפקיד בעיקר באמירת אמן בברכה זו המיוחדת על הגאולה וחזרת

מסופר על בתו של רבי נחמן מברסלב, הרבנית אדל, שהיתה חולה מאד. רבי נחמן היה בצער גדול, העם שנרדם וראה בחלומו את זקנו הבעש"ט זצ"ל ששאלו: "למה אתה כך בצער על בתך? והרי כתוב בתהלים: "מגדיל ישועות מלכו ועושה חסד למשיחו לדוד ולזרעו

רפואת הצדיקים

עד עולם', שפירושו: 'מגדיל ישועות מלכו' - ה' מגדיל הישועות למלכו, הם החכמים הקרויים מלכים, 'ועושה חסד, למי? - 'למשיחו' - למי שמשיח ומספר מעשיות מהצדיקים". ומיד הקיץ רבי נחמן והץ לספר לבתו החולה מעשה שהיה אצל רבנו המהרש"א, והתרפאה תוך זמן קצר. וכך גם כתב ב'חיי מוהר"ן' (סי' תע"ט): "ע"י שמספרין מעשיות מצדיקים ומגדלים ומפליאים אותם, על ידי זה נמתק הדין ונמשך חסד, וה' עושה חסד למי שמשיח מעשיהם של צדיקים". (דרשו')

השכינה לכלל ישראל.

בספר 'זוי העמודים' (בנו של השל"ה הקדוש, בסוף פרק עשירי) הביא מעשה נורא בחסיד שנגלו אליו בחלומו ואמרו לו כי בגלל שהציבור לא מקפיד לענות 'אמן' על ברכת 'המחזיר שכינתו לציזון', שהיא ברכת הגאולה - נגרם אריכות הגלות, והעולם אין נזהרים בזה, ה' ישמרנו.

וכבר כתב החיי אדם (כלל ו' ס"א) כי השומע ברכה ואינו עונה אמן - עונשו גדול מאוד, רח"ל. ***

כמו כן יש להיזהר בענייני 'אמן' אחר המברך ברכת הגומל, שרבים מהקהל טועים ועונים מיד: "האל שגמלך", ומדלגים על ענייני אמן לברכתו. כיוצא בזה, בברכת 'הפורס סוכת שלום וכו' ועל ירושלים' בליל שבת, שרבים מתחילים מיד אחריה 'ישמר' ולא זוכרים לענות עליה אמן. גם בסוף ברכת 'משמח החתן עם הכלה' שעונים 'ומצליח' ושוכחים אמן.

הרב פנחס ברייער

ע"מ חינוך, מרכז ארצה ומנחת חבים
GMAIL.COM@5706567

'אתה ילד צדיק!'

הם יגדלו טוב יותר. ילד ששומע כל היום עד כמה הוא צדיק וירא שמים, בסוף יהיה כזה! ברור שלא צריכים להיות נאיביים ותמימים, וכשיש בעיה עלינו לטפל בה, אך ברמת העיקרון - הניסיון מוכיח שדווקא ההורים התמימים יותר, שהאמינו בילדיהם ולא הוכיחו להם שוב ושוב שהם יודעים הכל - הצליחו יותר! אסיים בדבר נכון וכואב, ששמעתי מהרב יחיאל יעקבזון שליט"א: ישנם צעירים רבים שהביטוי "יראת שמים" מעורר

בהם רגשות של השפלה, של לחץ וכדומה. הוא טוען כי הסיבה לכך פשוטה - תמיד הם שמעו את צמד המילים "יראת שמים" בשילוב הערות, כמו: "איפה היראת-שמים שלך?!", "זה לא מתאים לנער ירא שמים", "כך מתנהג ירא שמים!?" - משפטים המוכרים לכולנו... הוא מציע הצעה נכונה: למה לא נתחיל

להשתמש בצמד המילים "יראת שמים" בהקשרים חיוביים? למשל, כשהילד או הבחור השכימו לתפילה, כדי לא להפסיד את זמן קריאת שמע, נאיר: "אח, כמה אני נהנה מיראת השמים שלך"... כשהבת נוטלת ידיים בדקדוק לפני האכילה, נשבחה: "יפה! כך מתנהגת בת יראת שמים". הדברים יעוררו ויחברו נימים של הערכה ושל כבוד למושג "יראת שמים". הדברים פשוטים וברורים. צריכים רק להתרגל להשתמש בהם הלכה למעשה... (וכמובן תמיד להתפלל לה' שיעזרנו!)

הורים יקרים וצדיקים שעברו תהליך התחזקות מסוים במובן הרוחני (כמו בעלי תשובה וכדומה) יכולים בלא שימת לב לעשות טעות גדולה בצורת החינוך עם ילדיהם.

היות והם בחרו דרך זו מתוך בחירה ורצון, עזבו את כל הבלי העולם ובאו לשכון באוהלי השם, הם עלולים לטעות חלילה, ולשכוח שהילד שלהם הוא ילד חרדי לכל דבר. לילד שלהם אין בראש את הזיכרונות שיש להם, את הקשיים שהיו להם, וגם לא את היכולת לבחור כפי שהם

בחרו. לפעמים, מתוך חוסר ניסיון, ומכיוון שהם לא חוו ילדות חרדית רגילה, נדמה להם כי כל הפרת משמעת, כל חוסר של חשק ללמוד או להתפלל - הינם טרגדיה וכישלון נוראיים. על הורים אלו לקבל את הילד, ולדעת כי התהליך שהוא עובר הינו נורמלי ביותר וחינוכי להתפתחותו התקינה.

חשוב שהם יתארחו אצל משפחות המהוות דוגמה אישית, שיראו שגם שם הילדים לא תמיד יושבים יפה סביב שולחן השבת, ולא תמיד יש להם חשק ללמוד ולהתפלל. שיקבלו שם השראה וכלים, כיצד יש לנהוג וכיצד להגיב. העיקר - לא להיכנס להיסטריה, ובוודאי לא להתבלבל ולאבד כיוון. בילדים יש חיישנים וחושים רגישים במיוחד, והם צריכים אותנו, ההורים, חזקים והחלטיים. ככל שנאמין יותר בילדים ונעלים עין מהמעידות שלהם,

שובו בנים טובים

הרה"ג (א) ז"ל

נמצאים אנו באמצע ימי השובבי"ם הקדושים – ימים המתחילים עם פתחת ספר שמות למשך ששה שבועות ועד פרשת משפטים, ימים קדושים ונעלים שכותבים הספרים הקדושים שבכוחם לתקן את כל הפגמים והחטאים שחטא האדם בענייני הצניעות והקדושה. הצדיק הקדוש, בעל ה'פני שאול' לרבי אבא שאול חדאד זצ"ל כותב: "כי בימי השובבי"ם – התשובה בהם גדולה ויקרה מאוד, וימצא השב עזר כנגדו שמסייעים אותו מן השמים". כל מאמץ וכל התחזקות בימים אלו בענייני הקדושה, שמירת העיניים, חיזוק לנשים בצניעות – יכול לתקן את כל מה שחטא האדם מיום היוולדו, אומר הרב בן ציון מוצאפי שליט"א, ואף את כל הגלגולים הקודמים שלו. ואם יחשוב אדם שלשם כך צריך לעשות תיקונים גדולים ומורכבים, עליו לדעת את דברי בעל 'חובת הלבבות' (חשבון הנפש פ"ה): 'ואל תמעט בעיניך שום טובה שתעשנה לשמו אפילו במילה או בראיה (אחת), כי המעט ממך – רב אצלנו'. כל פעולה 'קטנה' – גדולה היא ומשפיעה בשמיים. ואחד התיקונים הגדולים בימים אלו הוא להרבות ולהתחזק בלימוד התורה המכפרת על כל החטאים. סיפר הרה"ג הרב דניאל זר שליט"א, ראש ישיבת 'אור דוד': 'יום אחד הגיע אלינו לישיבה הזמר 'משה גיאת' המפורסם. אומר לכם את האמת, שלא הכרתי אותו עד אותו יום. אמרו לי שהוא מופיע בחתונות מעורבות וכעת הגיע לשיעור לשמוע כמה מילים ממני. פניתי אליו בסוף השיעור ושאלתי אותו: 'תגיד לי משה היקר, האם אתה מוכן ללמוד איתי ביחד פעם בשבוע מוסר וחיזוק בעבודת ה'?'.

"בשמחה", השבתי. הוא הגיע שבוע אחר שבוע, כשהוא מבקש ממני אפילו ללמוד פעמיים ושלוש בשבוע אחד. הוא הרגיש את האור האלוקי ורצה עוד ועוד. רבותיי, לאחר כל השיעורים הוא קיבל על עצמו תשובה שלימה ונעשה מדקדק בתורה ובמצוות, שאינו מוכן בשום פנים ואופן להופיע יותר בחתונה מעורבת. פעם אחת הוא הוזמן להופיע בחתונה. הוא הגיע למקום, ראה שהחתונה מעורבת ומיד חזר בחזרה לבית. זה אדם אמיתי, נתן לתורה להאיר לו את הנשמה, שמע מוסר והלך בדרך האמת. אדם כזה הקב"ה מקבל אותו בזרועות

פתוחות ומוחק את עברו, כי הוא הבין שעשה טעות, הבין שהכל חושך ובלבול, וכמה עלינו להתבייש מהבורא הגדול והנורא המחייב אותנו, ולעיתים אנו לא זוכים לעשות את רצונו. לכן, ישנו אדם הקונה עולמו בשעה אחת של לימוד תורה, בהחלטה אחת של חיזוק ותשובה, ובפרט בימים נעלים אלו. הוסיף הרב דניאל זר וסיפר: "לאחר פטירתו של רבנו יוסף חיים, הבן איש חי זצ"ל בבגדד, החליפו בנו הקדוש – ר' יעקב. רבי יעקב עמד על משמר העם, והנהיגם בדרך התורה והקדושה. יום אחד, שומע רבי יעקב הקדוש כי ישנה אשה אחת יהודיה בבגדד, אשר קולה ערב, ולמרבה הצער היא משתמשת בקולה להחטיא בני אדם ומופיעה באירועים מעורבים המגרים את היצר הרע ומפילה חללים רבים. הוא שלח לה מכתב בה הוא מבקש ממנה שלא ליפול ברשת היצר הרע, ולהפסיק

להופיע במופעים המחטיאים את נשמות ישראל ומביאים עליהם צרות וייסורים קשים מהשמיים ל"ע. האשה קיבלה את המכתב והתעלמה. היא המשיכה להופיע ולהחטיא את הרבים. הרב שלח שלה שוב מכתב בשנית, ושוב היא מתעלמת וממשיכה לעשות ככל העולה על רוחה. הרב שלח לה בפעם השלישית מכתב בה הוא מפציר ומתחנן שתפסיק עם ההופעות המעורבות, הגורמות לכל הצרות על הקהילה היהודית. היהודיה שוב סירבה לבקשת הרב. ראה רבי יעקב כי אין ברירה ואסף את כל הקהל הקדוש בבית הכנסת המרכזי בבגדד בעיצומו של יום השבת. כולם היו סקרנים לדעת על מה ביקש הרב מכל הקהל להיות נוכחים. שקט שרר בקהל, ואז פתח הרב בזעקה: "רבותיי, דעו לכם כי האשה הזו מעוררת את המקטרגים בשמיים ומורידה דינים קשים לעולם בגלל חטאי הקדושה שהיא גורמת. התראתי בה שלוש פעמים והתחננתי שתפסיק, אך היא לא מקשיבה. האם אתם מסכימים כאן ברשות בית דין של מטה שהאשה הזו תיפטר מן העולם בשביל לעצור את הדינים והצרות?". הקהל ההמום מחרד מהדברים והסכים. מספרים אנשי בגדד כי באותו רגע, הגיע שליח לבשר שהאשה השיבה את נשמתה ליוצרה. כמה קשה לפני ה' חטאי הקדושה, שבכל מקום שאתה מוצא חוסר קדושה – אנדרמלוסיא (צרות) באה לעולם ל"ע. והנה בימים אלו, ימי השובבי"ם, יכול האדם למצוא גאולה לנפשו, אם ינצל את קרש ההצלה שנותן בורא עולם לכל ילדיו להתחזק יותר בגדרי הצניעות והקדושה, שמירת העיניים והמחשבה, ולהתחזק בלימוד התורה ובשמירת הפה בקדושה המעיד על קדושת אותו יהודי ויהודיה.

אמר הרבי מקאברין זי"ע על נוסח התפילה בברכת מגן אבות: 'קונה הכל' – שבורא עולם 'קונה' כל דבר קטן וכל תנועה קלה שיהודי עושה לכבודו ית' ומשפיע עליו אור גדול בזכות כך. ומה טוב ומה נעים לנצל גודל קדושת ימים אלו בהתחזקות בענייני הקדושה, שמעשה אחד – מנקה עוונות רבים!.

